

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΚΕΣ ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ ΓΙΑ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ– ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΜΕΤΑ ΤΗΝ 1^Η ΕΠΟΠΤΕΙΑ

ΓΙΑ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ

Μια αναλυτική περιγραφή εστιάζει στα αντικειμενικά χαρακτηριστικά και τις λεπτομέρειες ενός χώρου, μιας κατάστασης, ενός αντικειμένου κτλ. όσο γίνεται χωρίς την προσθήκη προσωπικών απόψεων ή συναισθημάτων. Προσπαθούμε δηλαδή να καταγράψουμε, χωρίς να κρίνουμε και να αξιολογούμε. Σκοπός της περιγραφής είναι να δημιουργήσει μια σαφή και ζωντανή εικόνα στο μυαλό του αναγνώστη/τριας, ώστε να μπορεί να κατανοήσει και να φανταστεί αυτό που περιγράφεται. Χαρακτηριστικά της περιγραφής είναι η οργάνωση (ακολουθεί μια λογική σειρά), η σαφήνεια, η λεπτομέρεια αλλά και οι αισθητηριακές ποιότητες (καταγράφονται στοιχεία που δεν περιορίζονται στην όραση αλλά αφορούν την ακοή, αφή, όσφρηση κτλ.)

Παράδειγμα για αισθητηριακές εντυπώσεις:

«Ακούγονται τα γέλια και οι φωνές των παιδιών που παίζουν στο διάλειμμα» ή «Στην γωνιά της συζήτησης το πάτωμα είναι καλυμμένο με μαλακό χαλί»

Επομένως:

➤ *Εμπλουτίστε όσο περισσότερο την περιγραφή σας*

Τι μπορεί να βοηθήσει...

Προσπαθήστε να βάλετε τον εαυτό σας στη θέση του/της αναγνώστη/τριας. Αν δεν ήσασταν εκεί, διαβάζοντας απλά και μόνο την περιγραφή σας, θα μπορούσατε να καταλάβετε πως ήταν διαμορφωμένος ο χώρος ή τι συνέβη με ακρίβεια; Προσθέστε περιγραφή όπου χρειάζεται.

Ένα παράδειγμα:

Ακολουθούν δύο αποσπάσματα περιγραφής. Στο πρώτο γίνεται μόνο αναφορά σε περιοχές παιχνιδιού, ενώ στο δεύτερο καταγράφονται με περισσότερες λεπτομέρειες οι επιμέρους περιοχές παιχνιδιού.

Απόσπασμα 1. «Στην αίθουσα υπάρχουν τρεις περιοχές παιχνιδιού, η γωνιά οικοδομικού υλικού, το κουκλόσπιτο και το μπακάλικο. Τα έργα των παιδιών...»

Απόσπασμα 2. «Στην αίθουσα υπάρχει η γωνιά του οικοδομικού υλικού, δίπλα σε αυτή της συζήτησης. Το πάτωμα στη συγκεκριμένη περιοχή είναι καλυμμένο με μια μικρή μοκέτα, στην οποία κάθονται τα παιδιά και παίζουν. Η μοκέτα έχει σχέδιο με δρόμους, σε γκρι και μαύρες γραμμές, πάρκα και κτίρια περιβάλλουν τους δρόμους, με χρώματα όπως πράσινο, μπλε, κίτρινο και κόκκινο. Στην άκρη, προς την πλευρά του τοίχου, υπάρχουν δύο διαφανή κουτιά αποθήκευσης γεμάτα με διάφορα είδη από τουβλάκια: ξύλινα και πλαστικά. Σε ένα μεσαίο κουτί υπάρχουν κράνη, γιλέκα εργασίας και εργαλειαθήκες, και σε ένα μικρότερο κουτί υπάρχουν ανθρώπινες φιγούρες και πλαστικά ζώακια.

Η γωνιά του κουκλόσπιτο αποτελείται από μια κουζίνα και ένα σαλόνι. Στην κουζίνα υπάρχει ένας ξύλινος φούρνος με εστίες στο ύψος των παιδιών και ένας μικρός πλαστικός νεροχύτης με βρύση. Στον πάγκο της κουζίνας ήταν τοποθετημένα μερικά μικρά κατσαρολάκια και τηγάνια, καθώς και πλαστικά φρούτα και λαχανικά. Πλαστικά μαγειρικά σκεύη και πιάτα ήταν τοποθετημένα και σε ράφια και ντουλάπια δίπλα στον πάγκο. Τους τοίχους της κουζίνας διακοσμούν δυο αφίσες με εικόνες από φαγητά και συνταγές. Το σαλόνι βρίσκεται δίπλα από την κουζίνα και είναι εξοπλισμένο με έναν μικρό μαλακό κίτρινο καναπέ και μια πολυθρόνα που έχει πάνω ένα ριχτάρι σε λιλιά χρώμα. Στο κέντρο του σαλονιού, υπάρχει ένα μικρό τραπεζάκι που είχε πάνω δυο τα μικρά βιβλία: «Μικροί κύριοι. Ταξίδι στη Μεγάλη Βρετανία» και «Ταξίδι στο Παρίσι» (εκδόσεις Χάρτινη πόλη) και ένα πλαστικό βάζο με λουλούδια. Υπήρχαν ακόμη δύο κούκλες μωρά, οι οποίες ήταν ντυμένες με βρεφικά ρούχα σε ένα πλαστικό καρότσι δίπλα από...».

- **Στο περιγραφικό μέρος ελέγξτε αν η περιγραφή σας είναι πράγματι περιγραφή και όχι ερμηνεία. Στο παρακάτω απόσπασμα, με γκρι υπογράμμιση όσα σκεφτόμαστε σε σχέση με τον χώρο, τα οποία αποτελούν ερμηνεία.**

«Η αίθουσα του νηπιαγωγείου είναι φωτεινή, με μεγάλα παράθυρα κατά μήκος του μεγαλύτερου τοίχου που επιτρέπουν την είσοδο άφθονου φυσικού φωτός. Αυτή η διάταξη βοηθά στη δημιουργία ενός ευχάριστου και ενθαρρυντικού περιβάλλοντος για τα παιδιά. Στο κέντρο της αίθουσας υπάρχει μια μοκέτα και πάνω της 20 μικρά μαξιλάρια σε κύκλο, όπου τα παιδιά συγκεντρώνονται για ομαδικές δραστηριότητες. Αυτή η διάταξη προάγει την κοινωνικοποίηση και την αλληλεπίδραση μεταξύ των παιδιών. Στη δεξιά πλευρά της αίθουσας υπάρχουν ράφια με βιβλία και παιχνίδια, που είναι εύκολα προσβάσιμα από τα παιδιά, ενθαρρύνοντας την αυτονομία και την εξερεύνηση. Στην άλλη πλευρά βρίσκονται τραπέζια και καρέκλες για ατομικές και ομαδικές εργασίες, προσφέροντας ευελιξία στις δραστηριότητες. Τα βιβλία...»

- *Εντοπίζω σχόλια στην περιγραφή; (θα χρειαστεί να αφαιρεθούν/μεταφερθούν και να αναπτυχθούν στην ερμηνεία)*

Πριν περάσετε στην συγγραφή της ερμηνείας, προσπαθήστε να κατανοήσετε σε βάθος τις πληροφορίες και τις δυνατότητες που δίνει η περιγραφή για σχολιασμό σας

- *Έχω παράσχει όλες τις χρήσιμες πληροφορίες για την περιγραφή των διαστάσεων της διαμόρφωσης του χώρου ως μαθησιακού περιβάλλοντος κτλ.; Τι είδους πληροφορίες έχω αναφέρει;*
- *Εντοπίζω τα στοιχεία της περιγραφής που είναι σημαντικά για την ερμηνεία μου. Γιατί αυτές οι πληροφορίες είναι σημαντικές;*
- *Πώς θα μπορούσα να τις αξιοποιήσω στη συνέχεια στην ερμηνεία;*

ΓΙΑ ΕΡΜΗΝΕΙΑ

ΣΥΝΔΕΣΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗΣ ΚΑΙ ΕΡΜΗΝΕΙΑΣ

Χρησιμοποιήστε τα στοιχεία της περιγραφής για να απαντήσετε στα ερωτήματα της ερμηνείας. Εξηγήστε πώς αυτά τα στοιχεία υποστηρίζουν τις απόψεις σας και πώς συνδέονται με το γενικότερο πλαίσιο της ανάλυσης.

Είναι σημαντικό να ελέγξετε τη σχέση περιγραφής και ερμηνείας και τη νοηματική αντιστοιχία μεταξύ τους. Ο σχολιασμός οργανώνεται στη βάση των ερωτημάτων ή και άλλων υποκατηγοριών που μπορεί να φτιάξετε στο μυαλό σας αφού για να απαντήσετε μπορείτε να κάνετε αναφορά σε ένα σύνολο στοιχείων της περιγραφής. Δηλαδή, δε σημαίνει ότι κάθε τι που περιγράφεται θα σχολιάζεται ξεχωριστά, δίπλα σε αυτό που περιγράφεται, γιατί αυτό οδηγεί πολλές φορές σε επαναλήψεις. Τα ερωτήματα των αξόνων είναι μια καλή αρχή για να οργανώσετε νοηματικά την ερμηνεία σας. Θα πρέπει ωστόσο να διασφαλίσετε πως κάθε περιγραφικό στοιχείο αξιοποιείται στην ερμηνεία και εξηγείται η σημασία του στο γενικότερο πλαίσιο της ανάλυσης. Αν κάτι περιγράφεται αλλά δεν σχολιάζεται, θα πρέπει να το εντάξετε κάπου ή να προσθέσετε τον απαραίτητο σχολιασμό για να ενισχύσετε την ανάλυση σας.

ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ

- **Προσπαθήστε στον σχολιασμό σας να επιχειρηματολογείτε για όσα ισχυρίζεστε.**

Η επιχειρηματολογία συνήθως απαρτίζεται από τον ισχυρισμό, την τεκμηρίωση και το συμπέρασμα. Για να τεκμηριώσετε την άποψη σας βοηθάει να παρουσιάζετε για κάθε τι που ισχυρίζεστε αιτιολόγηση του τρόπου σκέψης σας. Προσπαθήστε δηλαδή να απαντήσετε στα ερωτήματα:

- Γιατί αυτό ισχύει; Ποια στοιχεία υποστηρίζουν την άποψη μου;

Επίσης, επειδή τα συμπεράσματα δεν είναι οριστικά αλλά βασίζονται στα στοιχεία που αναλύουμε τη δεδομένη στιγμή, καλό θα ήταν να διατυπώνετε υποθέσεις, π.χ. υποθέτουμε/ θεωρούμε/ πιστεύουμε ότι επειδή/ καθώς... (κι όχι απόλυτες θέσεις με βεβαιότητα).

Εκτός από την επεξήγηση και την αιτιολόγηση των απόψεων, μπορείτε σε κάποια σημεία να χρησιμοποιήσετε επιστημονικά κείμενα για να ενισχύσετε περαιτέρω τον σχολιασμό σας. Σε αυτήν την περίπτωση, χρειάζεται να κάνετε παραπομπή (Βλ. Σημειώσεις για βιβλιογραφικές παραπομπές και βιβλιογραφία στην eclass).

Επομένως:

- Στο ερμηνευτικό μέρος ελέγξτε αν απαντάτε σε όλα τα ερωτήματα της εργασίας και προσπαθήστε να εμπλουτίσετε τα σχόλια σας, ώστε να μην παρουσιάζονται απλά τα συμπεράσματα αλλά και επιχειρηματολογία για αυτά.
- Διατυπώνω υποθέσεις και στη συνέχεια παρουσιάζω/εξηγώ τον τρόπο σκέψης, αιτιολογώντας πάντα τις απόψεις μου; Αναπτύσσω επιχειρήματα;
- Βασίζω τις απόψεις μου στην περιγραφή; Με ποιους τρόπους;
- Στηρίζω τις απόψεις μου στο θεωρητικό πλαίσιο του μαθήματος; (παραπομπές όπου θεωρώ ότι χρειάζεται για να κάνω πιο ισχυρούς τους συλλογισμούς στην ανάλυση μου και βιβλιογραφία στο τέλος)

ΑΦΟΥ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΩ ΤΟΝ ΣΧΟΛΙΑΣΜΟ

- Χρησιμοποιώ την ερμηνεία ως μια ευκαιρία για εμβάθυνση στο θέμα παρατήρησης και αναστοχασμό στο τέλος της εργασίας.

Για παράδειγμα, τι συνειδητοποίησα έχοντας γράψει αυτήν την εργασία για τον χώρο ως μαθησιακό περιβάλλον αλλά και ως αντανάκλαση της δουλειάς που γίνεται στο συγκεκριμένο νηπιαγωγείο;

Πώς βλέπω τώρα τη σχέση μεταξύ χώρου και μάθησης των παιδιών, μετά την επεξεργασία στο πλαίσιο της εργασίας;

Τι άλλαξε στις αντιλήψεις μου για το θέμα (ή συγκεκριμένες διαστάσεις αυτού); Γιατί;

(Παρατηρώ και σχολιάζω τις «μετακινήσεις» στις αντιλήψεις μου και υιοθετώ μια πιο κριτική ματιά)